

Britta Marakatt-Labba: Historjá (detalj), 2003–2007
Foto: (c) KORO / Cathrine Wang

HISTORIER. *Tre generasjoner samiske kunstnere*

HISTORJJÁT. *Golbma buolvva sámi dáiddára*

HISTORIES. *Three generations of Sámi artists*

Dronning Sonja KunstStall

Det kongelige slott, Oslo

8. februar – ultimo august 2019

Den norske stat er grunnlagt på territoriet til to folk – nordmenn og samer. Samisk historie er tett flettet sammen med norsk historie. I dag må vi beklage den urett den norske stat tidligere har påført det samiske folk gjennom en hard fornorskningsspolitikk. (H.M. Kong Harald Vs åpningstale, Sametinget 1997)

Historier viser verker av samiske kunstnere fra ca. 1970 til idag og inkluderer over 60 verker av i alt 13 kunstnere. Tittelen *Historier* kan forstås dobbelt: Utstillingen presenterer historien om tre generasjoner samiske kunstnere, samtidig som tematikken i mange av verkene forteller om samisk historie, samfunn og identitet.

KUNSTNERE I UTSTILLINGEN:

Aage Gaup
Marja Helander
Rose-Marie Huuva
Iver Jåks
Arnold Johansen,
Aslaug M. Juliussen
Inger Blix Kvammen
Britta Marakatt-Labba
Joar Nango
Synnøve Persen
Outi Pieski
Alf Salo
Måret Anne Sara

KURATORER:

Knut Ljøgdø, med Nina Høye

KUNSTFAGLIG RÅD:

Synnøve Persen
Inger Blix Kvammen
Charis Gullickson (Nordnorsk Kunstmuseum)

UTSTILLINGSASSISTENT:

Ella Woie

PROSJEKTLEDER:

Nina Høye (Det kongelige hoff)

Utstillingen har mottatt støtte fra SpareBank 1 Nord-Norge gjennom deres prosjekt Samfunnsløftet

Iver Jåks (1932–2007) regnes som en pioner innen samisk kunst i etterkrigstiden. Hans installasjoner bygger bro mellom internasjonal modernisme og samiske kunsthåndverkstradisjoner – *duodji*. Den samiske kulturen var historisk sett nomadisk og etterlot seg få materielle spor. Den visuelle kulturen var derfor i hovedsak konsentrert om *duodji* – der man la stor vekt på å dekorere hverdagslige gjenstander – kniver, drikkebegre, vesker, klær – såvel som rituelle gjenstander som runebommen. Jåks' holdning til hans egne installasjoner – som noe forgjengelig – kan gjenfinnes både i det

samiske folkets nomadiske tradisjoner og i den internasjonale modernismens konseptuelle ideer.

Fra 1970-årene kom kunsten til å få stadig større betydning for den pågående utviklingen av samisk samfunn, politikk og identitet. Dette må sees som en reaksjon mot myndighetenes assimileringsspolitikk, der samenes tradisjonelle levesett, språk og kultur konsekvent var blitt undertrykket siden 1800-tallet. Dette nådde sitt høydepunkt med Alta-Kautokeino-konflikten, der samiske aktivister og miljøvern- forkjempere sammen protesterte mot statens

inngrep i naturen. Den politiske bevegelsen som oppstod i kjølvannet ledet til en gradvis større anerkjennelse av samenes rettigheter som urbefolkning, og til opprettelsen av Sametinget i 1989. Kunstnerne spilte og spiller stadig en sentral rolle i denne utviklingen. I 1978 etablerte åtte unge kunstnere Samisk Kunstnergruppe – den såkalte Masi-gruppen – som ble forløperen for Samisk Kunstnerforbund. Blant stifterne var Synnøve Persen, Britta Marakatt-Labba og Aage Gaup. **Synnøve Persen** malte på denne tiden forslag til samiske flagg. Som billedkunstner har Persen særlig arbeidet innen maleri, og er også en anerkjent forfatter. I hennes nye videoverk som hun har laget sammen med fotograf Kjell Ove Storvik, det poetiske *Hellige landskap*, utforsker hun steder i naturen av betydning for samisk religion – og tar på denne måten tilbake et glemt kapittel av samisk historie. Svensk-samiske **Britta Marakatt-Labbas** *Historien – Historjá* – er et monumentalt veggteppe, der kunstneren har brodert motiver fra samisk historie, samfunn og levesett tilbake til mytiske tider. Verket ble utført 2003–07 som en utsmykning til UiT – Norges arktiske universitet i Tromsø – og stilles nå for første gang ut i Oslo.

Flere kunstnere har på forskjellige måter latt seg inspirere av samiske tradisjoner i sine verker. Svensk-samiske **Rose-Marie Huuva** utforsker i flere arbeider bruken av reinsdyrskinn. Disse utfordrer *duodji*-teknikker og antar et skulpturelt uttrykk. **Aage Gaup** benytter seg ofte av røffe materialer som tre, metall og betong i sine monumentale skulpturer og installasjoner, samtidig som han refererer til samiske symboler. **Aslaug M. Juliussen** begynte som tekstilkunstner men har i mange år arbeidet i skjæringspunktet mot installasjoner. Disse er inspirert av kunstnerens mange år i familiens reindrift i Karasjok, med bruk av materialer som reinsdyrgevir og -skinn. Verkene reflekterer urbefolkningens idealer om gjenbruk, der alt har en verdi og intet skal gå til spille. **Inger Blix Kvammens** bærbare skulpturer er ofte utarbeidet i røffe materialer og med et skulpturelt uttrykk. Tematikken er ofte politisk og berører kulturelle forhold på tvers av landegrensene i Barentsregionen.

Selv om mange av kunstnerne refererer til samiske tradisjoner eller temaer, arbeider de fleste av dem innen et internasjonalt modernistisk eller samtidig idiom. Spennvidden i utstillingens utvalg vitner om dette: tekstil, skulptur, maleri, installasjon, video, fotografi. For eksempel er Synnøve Persens landskaper abstraherte malerier innen en modernistisk tradisjon, samtidig som de vagt reflekterer et nordlig landskap. Det samme gjelder grafikerens **Arnold Johansens** tresnitt, flere med motiver som henspiller på brenningen av Finnmark og Finnmark og Nord-Troms under den andre verdenskrig. **Alf Salos** (1959–2013) malerier referer både til geometri, naturopplevelser og samiske tradisjoner, og er utført i et abstrakt, nærmest

konstruktivistisk uttrykk. Salo var en utpreget koloristisk begavelse som gikk altfor tidlig bort og som fortjener større plass i både samisk og norsk kunsthistorie.

En yngre generasjon kunstnere, som Marja Helander, Outi Pieski, Joar Nango og Måret Anne Sara tar idag opp igjen spørsmål knyttet til samfunn og identitet i vid forstand. De beveger seg ofte fritt mellom tradisjonelle og samtidige media. Finsk-samiske **Marja Helander** fremstiller i fotografier og filmverker møtet mellom det tradisjonelle samiske og det moderne samfunnet – gjerne med glimt i øyet. **Outi Pieski** er i utgangspunktet maler og arbeider også med installasjoner. Mange av hennes verker tar opp spørsmål om samisk land og politiske grenser. **Joar Nango** er utdannet arkitekt og arbeider med romlige installasjoner – gjerne film eller fotografi i kombinasjon med andre materialer. Hans verker er beslektet med Iver Jåks', som han gjerne refererer til, samtidig som han berører spørsmål knyttet til bl.a. urbefolkninger. **Måret Anne Saras** *Pile o' Sápmi* er et politisk prosjekt som består av en serie forskjellige verker. Prosjektet omhandler det samiske folkets rett til sitt tradisjonelle levesett. Bruken av reinsdyrskaller og -ben som kunstnerisk materiale står i en tydelig samisk tradisjon, samtidig som dette refererer spesifikt til hennes families kamp mot tvangs- slaktning av reinsdyrflokkene.

I de siste årene har samisk samtidskunst fått stor oppmerksomhet og anerkjennelse, både i Skandinavia og internasjonalt. Et høydepunkt var *documenta 14* (Athen og Kassel 2017), der flere samiske kunstnere var valgt ut, deriblant Synnøve Persen, Britta Marakatt-Labba, Joar Nango og Måret Anne Sara. I 2014–15 ble samisk kunst presentert for et internasjonalt publikum i USA gjennom *Sámi Stories*. I 2017 satte Nordnorsk Kunstmuseum i samarbeid med RiddoDuottarMuseat fokus på behovet for et samisk kunstmuseum i prosjektet *There is No Sámi Art Museum. Let the River Flow* omhandler Masi-gruppen og tiden rundt Alta-Kautokeino-konflikten (OCA, Oslo 2018 og Tensta Konsthall, Stockholm 2019). Med *Historier* i Dronning Sonja KunstStall får vi den første brede presentasjonen av samiske kunstnere fra samtiden og den nære fortid i Norges hovedstad.

Dronnet Sonja DáiddaStállja Gonagaslaš šloahhta, Oslo guovvamánu

Guovvamánu 8.beaivvis – borgemánu loahpageahčái 2019

Norgga stáhta lea vuodđuduvvon guovtti álbmoga eatnamiidda – dáččaid ja sápmelaččaid. Sámi historjá lea čuldojuvvon oktii dáččaid historjjáin. Odne mii fertet šállošit boasttuvuodaid maid norgga stáhta ovddit áiggiid lea bargan sámi álbmoga vuostá garra dáruiduhttinpolitihkain. (Majestehta Gonagas Harald V rahpansárdni Sámedikkis 1997)

Historjját čájeha sámi dáiddáriid dáiddalaš dujiid sullii 1970 rájes otnáži, oktiibuot 13 dáiddára 60 dáiddaduoji. Historjját sáhtta moatte láhkái ipmirduvvot: Čájáhus presentere golbma buolvva sámi dáiddára, seammás go mángga duoji temá muitala sámi historjjá, servodaga ja identitehta.

ČÁJÁHUSA DÁIDDÁRAT:

Aage Gaup
Marja Helander
Rose-Marie Huuva
Iver Jåks
Arnold Johansen
Aslaug M. Juliussen
Inger Blix Kvammen
Britta Marakatt-Labba
Joar Nango
Synnøve Persen
Outi Pieski
Alf Salo
Máret Anne Sara

KURATORAT:

Knut Ljøgodt ja Nina Høye

DÁIDDAFÁGALAŠ RÁÐDI:

Synnøve Persen
Inger Blix Kvammen
Charis Gullickson (Davvi Norgga Dáidamusea)

ČÁJÁHUSVEAHKKI:

Ella Woie

PROŠEAKTAJODIHEADDJI:

Nina Høye (Gonagaslaš hoavva)

Iver Jåks (1932–2007) rehkenasto leat sámi dáidaga ovdamanni marjnel soadi. Su installašuvnnat huksejit šalddi internašuvnnalaš modernismma ja sámi dáiddalaš giehtaduodjeárbevieru– duoji gaski. Historjjálaččat lei sámi kultuvra nomádkultuvra mii gudii unnán materiálaš luottaid. Danin lei ge visuála kultuvra áinnas čadnon *duodjái* – ja duojs lei hui dehálaš herve atnudiingaid nugo – niibbiid, guvssiid, veaskkuid, biktasiid – ja maiddái rituála dinggaid nugo meavrresgári. Jåks oainnu - ahte su iežas installašuvnnat leat nohkavaččat – gávdnat sihke sámi álbmoga nomádaárbevierus ja maiddái

internašuvnnalaš modernismma konseptuála jurdagiin.

1970- jagiin oazžugodii dáidda dadistaga stuorát mearkkašumi dan áiggi sámi servodaga , politihka ja identitehtadovddu ovddideamis. Dat lei reakšuvdna eiseválddiid assimilerenpolitihkkii, mii lei juo 1800- logu rájes nannosit vealahan ja deaddán sámiid árbevirolaš eallinvuogi, giela ja kultuvrra. Álttá- Guovdageainnu eanu dulvadanriiddut čájehedje ahte dál lei doarvá, sámi aktivisttat ja birasgáhtejeaddjit vuostálaste ovtta stáhta luonddubillisteami. Politihkalaš lihkadus mii ealáskii marjána dieid

vuostálastimiid , mielddisbuvttii dan ahte šaddagodii eanet ipmárdus dohkkehit sámiid eamiálbmotrivttiid, ja Sámediggi ásaheapmi čuovui jagis 1989. Dáiddáriin lei ja lea ain dál, hui guovddáš rolla dien ovdáneamis. 1978:s ásahejde gávccu nuora Sámi Dáiddajoavkku – mii gohčoduvvui Máze-joavkun – mii lei Sámi Dáiddačehpiid Searvvi álgu. Searvvi vuodđudeaddjin ledje Synnøve Persen, Britta Marakatt-Labba ja Aage Gaup. **Synnøve Persen** málii dien áiggi sámi leavgaevttohusa.

Govvadáiddárin lea Persen bargan earenoamážit málensuorggis, ja dasa lassin lea son dovddus girječáli. Su odđa videoovdanbuktimis lea son ovtta govvejeddiin Kjell Ove Storvikain, ráhkadan poehtalaš *Bassi eatnamat/ Hellig landskap*. Das son dutká eatnamiid luondduguovlluin mat mearkašit juoidá sámi religiuvnas – ja váldá dien láhkái ruovttoluotta vajádahttojuvvon kapihtala sámi historjjás. Ruotabeale sápmelaš **Britta Marakatt-Labba** *Historien – Historja* – lea stuora, guhkes seaidnerátnu, masa dáiddár lea gorrón motiivaid sámi historjjás, servodagain ja eallinvuogiin gitta myhtalaš áiggi rájes. Dán duoji son duddjui gaskal 2003–07, čiknan Norgga arktalaš universitehtii Romssas – ja dál dat vuosttaš gearddi biddjo čájáhussan Oslos.

Ollu dáiddačeahpit lea iešguđet láhkái ožžon iežaset dáiddabargguide inspirašuvna sámi árbevieruin. Ruotabeale sápmi **Rose-Marie Huuva** iská ollu iežas dáiddaduojiin bohconáhki geavaheami. Vuodđun leat *duodjeteknihkat* main šaddet skulptuvrahámit. **Aage Gaup** geavaha dájvá garra ávdnasiid nugo muora, metálla ja betongga iežas monumentála skulptuvrraide ja installašuvnnaide, mat seammás maid refererejit sámi symbolaide. **Aslaug M. Juliussen** bargagodii álggos tekstiiladáiddárin, muhto lea dál ollu jagiid bargan installašuvnnaide čujuheadji dáiddaduojiiguin. Inspirašuvnan leat dáiddára ollu jagiid vásáhusat bearraša boazodoalus Kárášjogas, ja dáidagiin geavahuvvojit ge čoarvit. Ávdnasiid odđasis geavaheami – ahte juohke dinggas lea árva ja ii mihkkege galgga bálkestuvvot, speadjalastá eamiálbmogiid vuodđojurdagiid. **Inger Blix Kvammena** skulptuvrrat, maid nagoda guoddit, leat dájvá duddjojuvvon garra ávdnasiin skulptuvrralaš hámiin. Temá lea dájvá politihka mii guoskkaha Barentsguovllu kulturdili.

Vaikko mánggas dáiddáriin barget ge dáidagiin mii referere sámi árbevieruid ja fáttáid, de barget ankke eanas dáiddarat internašuvnnalaš modernismmas dahje seammás idiomalaččat. Čájáhusa viidodat duodásta ge dan: tekstiila, skulptuvrrat, maleriját installašuvnnat, video ja govat. Synnøve Persena eanadagat leat ovdamearkkadihte modernismma árbevieru abstraherejuvvon maleriját, mat seammás várrogusat refererejit davvi guovlluid eanadagaide. Seamma sáhtta maid dadjat grafihkkara **Arnold Johansena** muorravadjosiid

birra, main oaidná ollu motiivaid Finnmárkku boaldimis ja Davvi-Norgga lagas historjjás. **Alf Salo** (1959–2013) maleriját refererejit sihke geometriijai, luondduvásáhusaide ja sámi árbevieruide, dat leat abstrákta dáiddaduoji, mat addet goasii juo konstruktivaš muosáheami. Salos ledje earenoamáš ivdnegeavahanattáldagat, muhto son jámii beare nuorran ja ánsšáša stuorát saji sihke sámi ja dárva dáiddahistorjjás.

Nuorat buolvva dáiddarat, nugo Marja Helander, Outi Pieski, Joar Nango ja Máret Anne Sara loktejit gažaldagaid mat gusket servodahkii ja identitehtii viiddis ipmárdusas. Sii jođášit dájvá friddjan árbevirolaš ja dálááiggi mediaid gaskka. Suomabeale sápmelaš **Marja Helander** čájeha govaiguin ja filmmain árbevirolaš sámi deaivvadeami odđaaigásaš servodagain – ánnas somás vuogiin. **Outi Pieski** bargá vuosttažettiin málemiin ja maiddái installašuvnnaiguin. Ollu su bargguin divvot gažaldaga sámi eatnama ja politihkalaš rájiide. **Joar Nango** lea oahppan arkiteakta ja bargá latnja installašuvnnaiguin – ánnas filmmain dahje govaiguin eandalii lotnolassan eará materiálaiguin. Su barggut muittuhit Iver Jåks dujiid, maidda son ieš maid ánnas čujuha, seammás go guoskkaha eamiálbmogiidda guoskevaš gažaldagaid. **Máret Anne Saras** *Pile o’ Sápmi* lea politihkalaš prošeakta masa gullet ollu iešguđetlágan barggut. Prošeakta lea sámi álbmoga rivttiid birra beassat eallit iežaset árbevirolaš eallinvuogi. Bohccooivviid ja čorvviid geavaheami dáiddalaš materiálan lea hui čielga sámi árbevieru, seammás guoská dat su iežas bearraša rahčamušaide bohccuid bággonjuovvama vuostá.

Marjemus áiggiid lea dalaáiggedáidda ožžon stuora beroštumi ja dohkkeheami, sihke Skandináviassas ja internašuvnnalaččat. Okta mearkkašanevara dilálašvuodaid lei *documenta 14* (Athen ja Kassel 2017), gosa ledje válljen mángga sámi dáiddára; Synnøve Persen, Britta Marakatt-Labba, Joar Nango ja Máret Anne Sara. 2014–15 presenterejuvui sámi dáidda internašuvnnalaš gehččiide *Sámi Stories* lágidemiin, USA:s . 2017:s bijai Davvinorgga Dáidamusea ovtta RiddoDuottarMuseain fokusa dasa man dárva lea oazžut sámi dáidamusea, prošeavttain *There is No Sámi Art Museum. Let the River Flow* lea Máze-joavkku birra ja Álttá -Guovdageainnu eanudulvadeami vuostálastináiggi birra (OCA, Oslo 2018 ja Tennsta Konsthall, Stockholm 2019). *Historjjáid* čájeha sámi vuosttaš viiddis dálááiggi ja lagas vássán áiggi sámi dáiddáriid presentašuvdna Norgga oaivegávpogis

The Queen Sonja Art Stable

The Royal Palace, Oslo

8 February–ultimo August, 2019

The Norwegian state was founded on the territory of two peoples – the Norwegians and the Sámi. Sámi history is closely interwoven with Norwegian history. Today we must apologise for the injustices previously inflicted on the Sámi people by the Norwegian state through its harsh assimilation policy.

(His Majesty King Harald V, opening speech at the Sámi Parliament, 1997)

Histories shows the works of Sámi artists from roughly 1970 up to today, and includes more than 60 works by a total of 13 artists. The title *Histories* carries a double meaning: the exhibition presents the stories of three generations of Sámi artists, while at the same time many of the works highlight the theme of Sámi history, society and identity.

PARTICIPATING ARTISTS:

Aage Gaup
Marja Helander
Rose-Marie Huuva
Iver Jåks
Arnold Johansen
Aslaug M. Juliussen
Inger Blix Kvammen
Britta Marakatt-Labba
Joar Nango
Synnøve Persen
Outi Pieski
Alf Salo
Máret Anne Sara

CURATORS:

Knut Ljøgdø, with Nina Høye

ADVISORY BOARD:

Synnøve Persen
Inger Blix Kvammen
Charis Gullickson (Northern Norway Art Museum)

CURATORIAL ASSISTANT:

Ella Woie

PROJECT MANAGER:

Nina Høye (the Royal Court)

The exhibition has received support from the SpareBank 1 Nord-Norge "Samfunnsløftet" community funding project

Iver Jåks (1932–2007) is regarded as a pioneer within the field of Sámi post-war art. His installations build a bridge between international modernism and Sámi crafts traditions – *duodji*. Sámi culture was traditionally nomadic, and left few material traces behind. Thus, the visual culture was mainly centred around *duodji*, with its focus on decorating everyday objects such as knives, drinking cups, bags and clothes, as well as ritual objects such as the Shaman drum (*runebomme*). Jåks's view of his own installations as fleeting and transitory reflects elements of both the Sámi people's nomadic

traditions and the conceptual ideas of international modernism.

From the 1970s onwards, art played an increasingly influential role in the ongoing development of Sámi society, politics and identity. This must be seen as a reaction against the government's assimilation policy, under which the traditional Sámi way of life, language and culture had been systematically repressed since the 1800s. This reached its climax in the Alta-Kautokeino controversy, when Sámi activists and environmentalists joined forces to protest against

the state's plans to construct a dam in the Alta River. The political movement that emerged from these events led to increasing acknowledgment of Sámi indigenous rights, and to the establishment of the Sámi Parliament in 1989. Artists played, and continue to play, a key role in these developments. In 1978 eight young artists formed the Sámi Artists' Group – also called the Masi Group – which was the precursor of Samisk Kunstnerforbund (the Sámi Artists' Association). Among the group's founders were Synnøve Persen, Britta Marakatt-Labba and Aage Gaup. **Synnøve Persen** painted a proposal for the Sámi flag at that time. Persen's work as a visual artist has focused mainly on painting, but she is also a renowned writer. In the new video work that she has created together with photographer Kjell Ove Storvik, the poetic *Sacred Landscapes*, she explores sites in the natural landscape that are significant in the Sámi religion, thus reclaiming a forgotten chapter of Sámi history. Swedish-Sámi **Britta Marakatt-Labba** has crafted a monumental tapestry, *Historja (History)*, featuring embroidered motifs from Sámi history, society and lifestyle back to mythic times. This work was created from 2003 to 2007 for UiT – The Arctic University of Norway in Tromsø, commissioned by KORO – Public Art Norway – and is now being shown in Oslo for the first time.

The artists draw inspiration from Sámi traditions for their works in different ways. In several of her pieces Swedish-Sámi **Rose-Marie Huuva** explores the use of reindeer skin. These works are based on *duodji* techniques, and take on a sculptural quality. **Aage Gaup** often uses rough materials such as wood, metal and concrete in his monumental sculptures and installations, which incorporate references to Sámi symbols. **Aslaug M. Juliussen** began as a textile artist, but has worked for many years in the interface between textiles and installations. These works are inspired by the many years the artist spent reindeer herding with her family in Karasjok, and she uses materials such as reindeer antlers and hide. Her artworks reflect the indigenous ideals regarding re-use, where everything has intrinsic value and nothing should go to waste. The jewellery made by **Inger Blix Kvammen** are often executed in rough materials giving the works a sculptural quality. Her subject matter is frequently political, and touches on cultural conditions across the borders in the Barents Region.

Although many of the artists represented here refer to Sámi traditions or themes, most of them work within an international modernist or contemporary idiom. The range of the works exhibited bears witness to this: textile, sculpture, painting, installation, video, photography. Synnøve Persen's landscapes, for example, are abstract paintings within a modernist tradition while, at the same time, they bear a vague resemblance to a northern landscape. The same applies to the woodcuts of graphic artist **Arnold**

Johansen, several of which feature motifs that refer to the burning of Finnmark during World War II and the recent history of northern Norway. The paintings of **Alf Salo** (1959–2013) refer to geometry, experiences in nature and Sámi traditions, and are executed in an abstract, almost constructivist idiom. Salo had a pronounced talent for colouration. He was far too young when he died, and deserves a more central place in both Sámi and Norwegian art history.

A younger generation of artists such as Marja Helander, Outi Pieski, Joar Nango and Máret Anne Sara are now once again addressing issues connected with society and identity in a broad sense. They often move freely between traditional and contemporary media. Finnish-Sámi **Marja Helander's** photographs and films present the encounter between traditional Sámi society and the modern world, frequently with a twinkle in her eye. **Outi Pieski**, also from Finland, was trained as a painter, but works with installations as well. Many of her works address issues connected with Sámi land and political borders. **Joar Nango** is trained as an architect, and works with spatial installations – frequently film or photography combined with other materials. His works are related to those of Iver Jåks, to whom he often refers, while at the same time touching on issues concerning indigenous peoples. **Máret Anne Sara's** *Pile o'Sápmi* is a political project comprising a series of different works. The project addresses the right of the Sámi people to uphold their traditional way of life. The use of reindeer skulls and bones as an artistic material refers to a tradition with clear Sámi roots, while at the same time it specifically evokes her family's struggle against the Norwegian government's forced slaughter of reindeer herds.

In recent years, contemporary Sámi art has attracted considerable attention and gained recognition both in Scandinavia and abroad. One high point was reached at *documenta 14* (Kassel and Athens, 2017), where several Sámi artists, including Synnøve Persen, Britta Marakatt-Labba, Joar Nango and Máret Anne Sara, were invited to participate. In 2014–15 Sámi art was presented to an international audience in the USA at the exhibition *Sámi Stories*. In 2017 the Northern Norway Art Museum, in collaboration with the RiddoDuottarMuseat, focused on the need for a Sámi art museum in the project *There is No Sámi Art Museum*. The exhibition *Let the River Flow* deals with the Masi Group and the period of the Alta-Kautokeino conflict (OCA, Oslo, 2018 and Tensta Konsthall, Stockholm, 2019). *Histories* at the Queen Sonja Art Stable is making history as the first comprehensive presentation in Norway's capital of Sámi artists of the present day and recent past.

KUNSTNERBIOGRAFIER

Iver Jåks, Offerstøttene I, 1980
Foto: (c) Nordnorsk Kunstmuseum / Bjørn Jørgensen, Arctic Photo

IVER JÅKS

NO, 1932–2007
NO, 1932–2007
Norway, 1932–2007

Iver Jåks var en norsk-samisk kunstner, født og oppvokst i Karasjok. Jåks studerte ved Statens håndverks- og kunstindustriskole i Oslo og Kunstakademiet i København. Han arbeidet innenfor en rekke media, som maleri, grafikk, tegning, skulptur og installasjon. Jåks regnes både som en pioner innenfor samisk kunst og en foregangsfigur for senere generasjoner samiske kunstnere. I Jåks' verker oppstår det ofte møter mellom elementer fra samisk kunsthåndverk – *duodji* – og konseptuelle ideer som peker mot den internasjonale kunstscenen.

Jåks er representert i flere betydelige samlinger, som Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design, Oslo; De kongelige samlinger, Oslo; Nordnorsk Kunstmuseum, Tromsø; RiddoDuottarMuseat, Karasjok; KORO – Kunst i offentlige rom samt SpareBank 1 Nord-Norges kunststiftelse. Jåks mottok en rekke utmerkelser for sin kunstnergjerning; bl.a. ble han slått til Ridder av 1. klasse av Den Kongelige Norske St. Olavs Orden i 2002 og mottok Norsk kulturråds ærespris i 1992.

Iver Jåks lei norggabeale sámi dáiddačeahppi, riegeádan ja bajásšaddan Kárášjogas. Jåks studerii Stáhta giehtadáidda-ja dáiddaindustriija-skuvllas Oslos ja Dáiddaakademijjas Københámmánis. Son barggai iešguđetlágan dáiddasurggiin, nugo málemiin, grafihkain, tevdnemiin ja skulptuvrraiguin ja installašuvnnaiguin. Jåks lei sihke sámi dáidaga ovdamanni ja maddái manjit buolvvaid sámi dáiddáriid ovdavázzii. Jåks bargguin deaivvadit dávjá sámi giehtadáiddaduoji elemeanttat ja konseptuála jurdagat mat čujuhit internašuvnnalaš dáiddalávdái. Jåks dáiddačehppodat lea oassin mearkkašanveara čoakkáldagain, nugo Dáidda, arkitektuvra ja design Našunálamuseas Oslos; Gonagaslaš čoakkáldagain Oslos; Davvinorgga Dáiddamuseas Romssas; RiddoDuottarMuseas Kárášjogas; KORO – Kunst i offentlige rom /Dáidda almmolaš lanjain ja SeastinBárjku 1 Davvi-Norgga dáiddavuodđudusas. Jåks oaččui ollu gudniánsu iežas dáiddalaš bargguid ovddas; son nammaduvvui 2002:s earet eará Gonagaslaš Bassi Olav 1. luohká Riddárin ja oaččui Norgga kulturráđi gudnibálkkašumi 1992:s.

Iver Jåks was a Norwegian-Sámi artist, born and raised in Karasjok. Jåks studied at the Norwegian National Academy of Craft and Art Industry in Oslo and the Royal Danish Academy of Fine Arts in Copenhagen. He worked with numerous forms of art, including painting, graphic art, drawing, sculpture and installation. Jåks is considered both a pioneer in Sámi art and a forerunner of later generations of Sámi artists. Jåks' works often merge elements of Sámi handicrafts (*duodji*) with conceptual ideas prevalent in the international art scene. Works by Jåks are included in several prominent collections, including at the National Museum of Art, Architecture and Design, Oslo; the Royal Collections, Oslo; Northern Norway Art Museum, Tromsø; RiddoDuottarMuseat, Karasjok; KORO – Public Art Norway; as well as the SpareBank 1 Nord-Norge Art Foundation. Jåks was awarded a number of commendations for his work as an artist; he was named an Officer of the Royal Norwegian Order of St. Olav in 2002 and received the Arts Council Norway's Honorary Award in 1992.

ROSE-MARIE HUUVA

SE, 1943
RUO, 1943
Sweden, 1943

Rose-Marie Huuva er en svensk-samisk multikunstner fra Rensjön i Kiruna. Huuva har gjort seg bemerket både som *duodji*-utøver, billedkunstner og poet. Gjennom sitt kunstnerskap har hun arbeidet med en rekke uttrykksformer, men i bunn ligger utdannelsen som tekstilkunstner fra Jämtslöjds Vävskola, Östersund. Verkene *Shona* og *Niona* vekker assosiasjoner til tradisjonelle samiske *duodji*-arbeider med bruk av materialer som reinskinn og reinhår, men gjennom Huuvas bearbeidelse fremstår de skulpturelle verkene i nye former som utfordrer gamle tradisjoner. Huuva er bl.a. representert i RiddoDuottarMuseat, Karasjok; KORO – Kunst i offentlige rom og Nordiska Museet, Stockholm. Huuva ga i 2017 et utvalg av sine arbeider til samlingene i RiddoDuottarMuseat, Karasjok og Nordnorsk Kunstmuseum, Tromsø.

Rose-Marie Huuva lea ruotabeale sámi multidáiddačeahppi, eret Rensjön báikkis Gironis. Huuva lea šaddan beakkánin sihke duojárin, govvadáiddárin ja diktačállin. Son lea dáidda doaimmainis ovdanbuktán mánggalágan dáiddahámiid, muhto vuodđun lea su tekstiila dáiddároahppu, son studerii Jämtduoji Čuoldinskuvllas/Jämtslöjds Vävskola, Luvlieluspies. Dáiddabarggut *Shona* ja *Niona* boktet assosiašuvnnaid árbevirolaš sámi duodjebargguide, dujiide main geavahit bohcconáhki ja bohccoguołggaid ávnnasin, muhto Huuva bargguin ihtet dát skulptuvrat ođđa hámiin mat hástalit dološ árbevieruid. Huuva dáiddačehppodaga sáhtta oaidnit earet eará RiddoDuottarMuseas, Kárášjogas; KORO – Kunst i offentlige rom/Dáidda almmolaš lanjain ja Davviriikkalaš Museas Stockholmas. Huuva attii 2017:s oasi iežas bargguin RiddoDuottarMusea čaokkáldahkii Kárášjogas ja Davvinorgga Dáiddamuseii, Romssas.

Rose-Marie Huuva is a multi-talented Swedish-Sámi artist from Rensjön, a village near Kiruna, Sweden. Huuva has gained acclaim as a master of *duodji* handicrafts and as a painter and poet. Huuva's art incorporates a variety of forms of expression, with her background as a textile artist from Jämtslöjds Vävskola (a weaving academy in Östersund, Sweden) at the core. Two of her pieces, *Shona* and *Niona*, evoke associations to traditional Sámi *duodji* handicraft in their use of materials such as reindeer hide and reindeer hair. But in her hands these sculptural works take on new forms that challenge the existing traditions. Huuva's works are represented in RiddoDuottarMuseat, Karasjok; KORO – Public Art Norway; and Nordiska museet, Stockholm. In 2017 Huuva donated a selection of her works to the collections at RiddoDuottarMuseat, Karasjok and the Northern Norway Art Museum, Tromsø.

Aage Gaup, Stigen (ant. 1989)
Foto: (c) Troms fylkeskommunes kunstsamling

Synnøve Persen, Labyrinth II (2006–2009)
Foto: (c) RiddoDuottarMuseat / Liv Engholm

AAGE GAUP

NO, 1943
NO, 1943
Norway, 1943

Aage Gaup er en norsk-samisk kunstner og scenograf, som studerte ved bl.a. Kunstakademiet i Trondheim i perioden 1972–78. Gjennom sin karriere har han arbeidet innen forskjellige media, deriblant grafikk, men er kanskje mest kjent for sine monumentale skulpturer og installasjoner – mange av dem offentlige utsmykninger – utført i materialer som betong, metall og tre. Til tross for de røffe materialene har verkene symbolske undertoner og gir et nærmest poetisk uttrykk som kan ses i relasjon til samisk mytologi, kultur og historie. Aage Gaup var medstifter av Masi-gruppen – Samisk Kunstnergruppe. Gaup har også gjort en betydelig innsats som scenograf for *Beaivváš Sámi Našunalteater*. Gaup er bl.a. representert i RiddoDuottarMuseat, Karasjok; Nordnorsk Kunstmuseum, Tromsø; KORO – Kunst i offentlige rom; Norsk Folkemuseum, Oslo og Troms fylkeskommunes kunstsamling.

Aage Gaup lea norggabeale sámi dáiddačeahppi ja lávdehábmjeaddji - scenográfá, gii lea studeren earet eará Troandima Dáiddaakademijjas gaskal 1972 ja 1978. Son lea iežas virgeáigodagas bargan ollu iešguđetlágan dáiddasurggiin, earet eará grafihkkasuorggis, muhto eatnasat soitet buoremusat dovdat su monumentála skulptuvrraid ja installašuvnnaid – ollu dain leat almmolaš báikkiin čiknjan – ja leat ráhkaduvvon betonggas, metallain ja muorraávdnasiin. Vaikko leat ge diekkár garra ávdnasiin duddojuvvon, de leat bargguin symbolaš litna dovdomearkkat, mat addet goasii juo poehtalaš dovddaheami, main vuhtto sámi mytologijja, kultuvra ja historjá. Aage Gaup lei mielde vuodđudeamen Máze-joavkku – Sámi Dáiddačehpiidjoavkku. Gaup lea maid bargan mearkkašanveara bargguid lávdehábmjeaddjin *Beaivváš Sámi Našunálateáhteris*. Gaup dáiddačehppodaga sáhtta oaidnit earet eará RiddoDuottarMuseas Kárášjogas; Davvinorgga Dáiddamuseas Romssas; KORO – Kunst i offentlige rom/Dáidda almmolaš lanjain; Norgga álbmotmuseas Oslo ja Romssa Fylkkasuohkana dáiddačaokkáldagas.

Aage Gaup is a Norwegian-Sámi artist and scenographer who studied at the Trondheim Academy of Fine Art (1972–78). During his career he has worked with different media, including graphic art, but may be best known for his monumental sculptures and installations – many of them publicly commissioned – in materials such as concrete, metal and wood. In spite of the rough materials, the works have symbolic undertones and employ almost poetic references to Sámi mythology, culture and history. Gaup was co-founder of the Masi Group (the Sámi Artists' Group) and has also made significant contributions as a scenographer for the Sámi National Theatre (*Beaivváš*). Gaup's work is represented at RiddoDuottarMuseat, Karasjok; Northern Norway Art Museum, Tromsø; KORO – Public Art Norway; Norsk Folkemuseum, Oslo and Troms County Council Art Collection, Tromsø.

SYNNØVE PERSEN

NO, 1950
NO, 1950
Norway, 1950

Synnøve Persen er en norsk-samisk billedkunstner og forfatter, som studerte ved Statens Kunstakademi i Oslo. Persen har siden 1970-tallet markert seg gjennom politisk engasjement og kjempet for å løfte samisk kultur og identitet. I sitt siste år på kunstakademiet laget hun forslag til samiske flagg, som bl.a. ble brukt under Alta-kampen. Persen var medstifter av Masi-gruppen – Samisk Kunstnergruppe, som ble forløperen til Samisk Kunstnerforbund. Hun har ledet organisasjonen i flere omganger og spilt en viktig rolle i utviklingen av samisk kunstliv. I Persens malerier møter vi ofte abstrakte former og sterke farger frigjort for elementer som peker mot det eksplisitt samiske. I de senere år har Persen også arbeidet med nye media, som videoinstallasjon. Persen er representert i en rekke museer og samlinger, som Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design, Oslo; Nordnorsk Kunstmuseum, Tromsø; RiddoDuottarMuseat, Karasjok; De kongelige samlinger, Oslo; KORO – Kunst i offentlige rom samt SpareBank 1 Nord-Norges kunststiftelse, og har deltatt på flere betydelig nasjonale og internasjonale mønstringer, bl.a. *documenta 14*, Athen 2017. I 2018 utnevnte H.M. Kongen Synnøve Persen til Kommandør av Den Kongelige Norske St. Olavs Orden, og hun mottok samme år Norsk kulturråds ærespris. Fra 1997 til 2001 var hun medlem av Norsk kulturråd.

Synnøve Persen lea norggabeale sámi dáiddačeahppi gii lea studeren Stáhta Dáiddaakademijjas Oslos. Persen lea 1970-logu rájes šaddan dovddusin su politihkalaš beroštumi bokte ja lea rahčan loktet sámi kultuvrra ja identitehta. Maŋemus jagi dáiddaakademijjas ráhkadii son sámi leavgaevttohusa, mii earet eará geavahuvvui Álttájoga vuostálastimiin. Persen lei mielde álggaheamen Máze-joavkku – Sámi Dáiddačehpiidjoavkku, mii maŋná šattai Sámi Dáiddačehpiid Searvin. Son lei mángga áigodagas searvvi jodiheaddjin ja sus lei dehálaš rolla dien searvvi ovddideamis. Persena govain leat dávjá abstrákta hámit ja garra ivnnit main eai oidno elemeanttat mat čujuhivčče eksplisihhta sámivuhtii. Maŋemus jagiid lea Persen bargan maid odđa ovdanbuktinvugiiguin, nugo videoinstallašuvnnain. Persena dáiddačehppodaga oaidná ollu museain ja čoakkáldagain, nugo Dáidda, arkitektuvra ja design Našunálamuseas Oslos, Davvinorgga Dáiddamuseas Romssas, RiddoDuottarMuseas Kárášjogas, Gonagaslaš čoakkáldagain Oslos, KORO – Kunst i offentlige rom/Dáidda almmolaš lanjain ja SeastinBánku 1 Davvi-Norgga dáiddavuodđudusas. Son lea leamaš mielde ollu mearkkašahhti našuvnnalaš ja internašuvnnalaš čájáhusain, earet eará *documenta 14*, Athen 2017. 2018:s nammadii Majestehta Gonagas Synnøve Persena Gonagaslaš Norgga Bassi Olav Orden Kommandevran, ja seamma jagi oaččui son Norgga kulturráđi gudnibálkkašumi. Son lei Norgga kulturráđi lahttun 1997 rájes 2001 rádjái.

Synnøve Persen is a Norwegian-Sámi painter and author who studied at the Oslo National Academy of the Arts. Since the 1970s, Persen has been known for her political activism and struggle to promote Sámi culture and identity. During her final year at the academy she painted a proposal for a Sámi flag which was used during the Alta-Kautokeino conflict. Persen was co-founder of the Masi Group (the Sámi Artists' Group), the precursor of the Sámi Artists' Association. She has headed the association over multiple periods and played a key role in its development. Persen's paintings often consist of abstract forms and vivid colours that do not explicitly recall Sámi elements. In recent years Persen has also been working with contemporary media such as video installation. Works by Persen are represented in a number of museums and collections, including the National Museum of Art, Architecture and Design, Oslo; Northern Norway Art Museum, Tromsø; RiddoDuottarMuseat, Karasjok; the Royal Collections, Oslo; KORO – Public Art Norway; as well as the SpareBank 1 Nord-Norge Art Foundation. She has also participated in prominent national and international exhibitions, including *documenta 14* in 2017, Athens. In 2018 Synnøve Persen was named Commander of the Royal Norwegian Order of St. Olav by His Majesty The King and was awarded the Arts Council Norway's Honorary Award. She was a member of the Arts Council Norway from 1997 to 2001.

BRITTA MARAKATT-LABBA

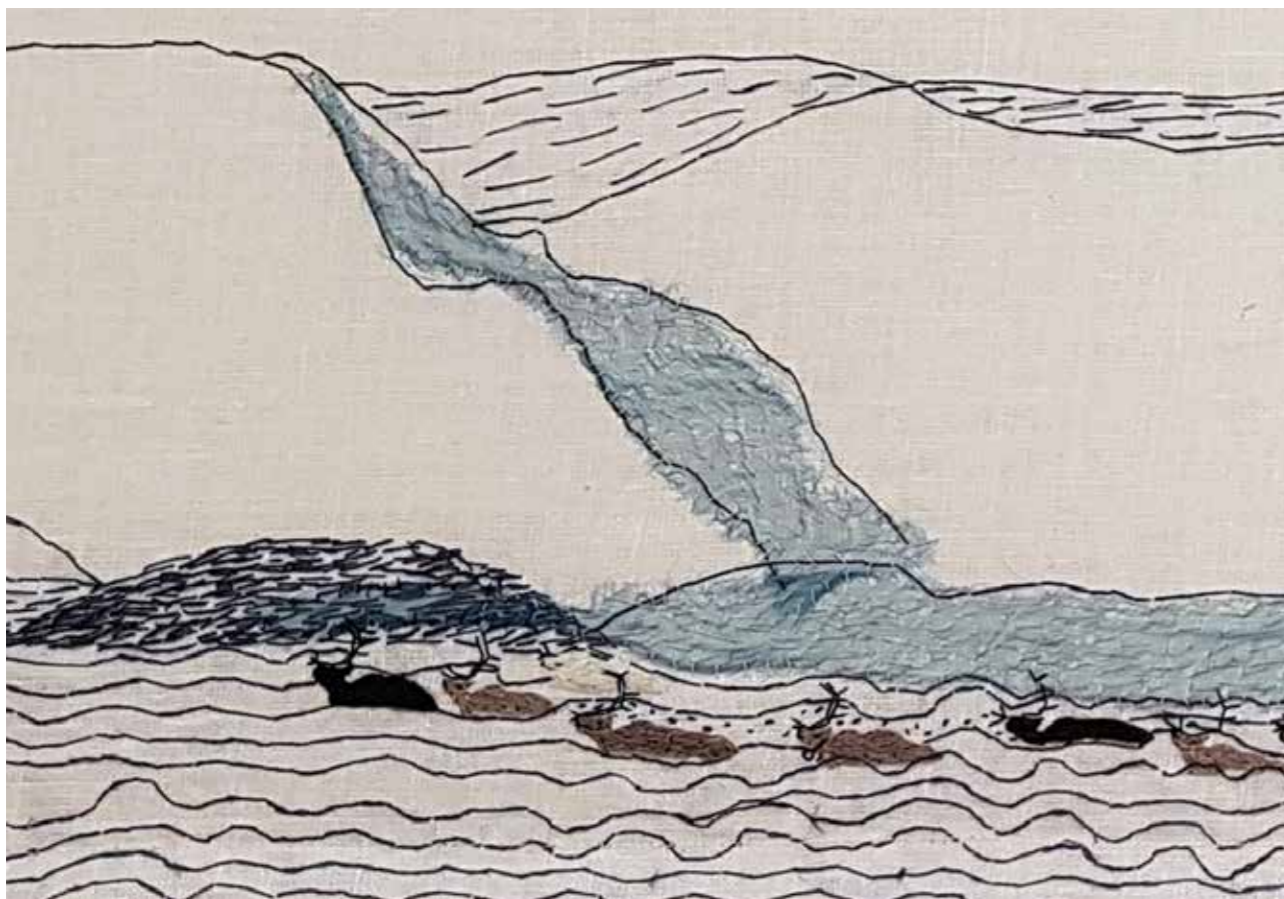
SE, 1951
RUO 1951
Sweden, 1951

Britta Marakatt-Labba er en svensk-samisk tekstilkunster, som bl.a. har studert ved Högskolan för design och konsthantverk ved Göteborgs Universitet. Marakatt-Labba jobber med en rekke teknikker, som broderi, applikasjon og collage. Gjennom detaljerte broderier på hvitt linstoff formidler hun samisk mytologi, kultur, levemåte og historiske hendelser. Den monumentale frisen *Historja* forteller fra den ene siden om samisk mytologi og ånderverden, og fra den andre siden om dyreliv, samisk næringsgrunnlag og modernisering av det samiske samfunnet. Marakatt-Labba var en av medstifterne av Masi-gruppen – Samisk Kunstnergruppe. Hun har mottatt en rekke priser og utmerkelse, og er bl.a. æresdoktor ved Umeås Universitet og mottok i 2018 Savio-prisen. Marakatt-Labba er representert i en rekke samlinger, som KORO – Kunst i offentlige rom (UiT – Norges arktiske universitet); RiddoDuottarMuseat, Karasjok; Nordnorsk Kunstmuseum, Tromsø; SpareBank 1 Nord-Norges kunststiftelse; Rovaniemi kunstmuseum, Finland og Statens konstråd, Sverige. Marakatt-Labba har deltatt på flere betydelige utstillinger, bl.a. *Sámi Stories*, Tromsø, New York og Anchorage 2014–15, og *documenta 14*, Kassel og Athen 2017.

Britta Marakatt-Labba lea ruotabeale sámi tekstiila dáiddačeahppi, gii lea studeren earet eará Design ja dáiddagiehtaduoji allaskuvllas Göteborga universitehtas / Högskolan för design och konsthantverk, Göteborgs Universitet. Marakatt-Labba bargá ollu iešgudetlágan tekniikkaiguin, nugo broderen-goarrumiin, applikašuvnnain ja collage. Son goarru ollu detaljaid vilges liidnestoffii ja dien láhkái gaskkusta sámi mytologiija, kultuvrra, eallinvugiid ja stuora historijálaš dáhpusaid. Monumentála rátnu *Historja* muitala vuossu nuppe bealis sámi mytologiija ja vuoiŋgaid ilmmi, ja nuppi bealis ges luonddu ealliid eallima, sámi ealáhusvuodu ja sámi servodaga odasmahttima. Marakatt-Labba lei mielde álggaheamen Máze-joavkku – Sámi Dáiddačehpiid joavkku. Son lea ožžon ollu bálkkašumiid ja ánsšuid, ja lea earet eará Upmi universitehta gudnidoavttir. 2018:s oaččui son Savio-bálkkašumi. Marakatt-Labba dáiddačehppodaga oaidná ollu čoakkáldagain, nugo, KORO – Kunst i offentlige rom/Dáidda almmolaš lanjain (Norgga arktalaš universitehta); RiddoDuottarMuseas Kárášjogas; Davvinorgga Dáiddamuseas Romssas; SeastinBánku 1 Davvi-Norgga dáiddavuodđudusas; Roavvenjargga dáiddamuseas Suomas ja Stáhta dáiddaráđis Ruotas. Marakatt-Labba lea leamaš mielde ollu mearkkašanveara čájáhusain, earet eará. *Sámi Stories*, Romssas, New York ja Anchorage 2014–15, ja *documenta 14*, Kassel ja Athen 2017.

Britta Marakatt-Labba is a Swedish-Sámi textile artist who studied at the Academy of Design and Crafts at the University of Gothenburg. Marakatt-Labba employs a number of techniques such as embroidery, appliqué and collage. Her intricate embroideries on white linen depict Sámi mythology, culture, way of life and historical events. The monumental frieze, *Historja*, presents the Sámi mythology and spirit world in juxtaposition with local fauna, Sámi means of livelihood and modernisation of Sámi society. Marakatt-Labba was co-founder of the Masi Group (the Sámi Artists' Group). She has received a number of awards and other commendations, including an honorary doctorate at Umeå University. She also received the John Savio Award in 2017. Her works are included in a number of collections such as KORO – Public Art Norway (UiT – The Arctic University of Norway, Tromsø); RiddoDuottarMuseat, Karasjok; Northern Norway Art Museum, Tromsø; the SpareBank 1 Nord-Norge Art Foundation, Tromsø; Rovaniemi Art Museum, Finland; and the Public Art Agency, Sweden. Marakatt-Labba has participated in several prominent exhibitions, including *Sámi Stories* in Tromsø, New York and Anchorage (2014–2015) and *documenta 14* in 2017, Kassel and Athens.

Britta Marakatt-Labba: Historjá (detalj), 2003–2007
Foto: (c) KORO / Cathrine Wang

Aslaug M. Juliussen:
Re: Frozen Flowers, 2009
Foto: (c) SpareBank 1
Nord-Norges kunststiftelse /
Bjørn Jørgensen, Arctic Photo

ASLAUG M. JULIUSSEN

NO, 1953
NO, 1953)
Norway, 1953

Aslaug Magdalena Juliussen er en norsk-samisk kunstner som studerte ved Statens håndverks- og kunstindustriskole i Oslo. Hun har også vært assistent hos tekstilkunstneren Synnøve Anker Aurdal. Juliussen tilbrakte mange år i Karasjok hvor samisk kultur og reindrift var en stor del av hverdagen, en periode som har inspirert hennes kunstnerskap. I sine verker benytter Juliussen seg ofte av materialer som kan knyttes til samisk kultur og levemåte som bl.a. reinsdyrgevir, skinn og hår. Materialene omformes til et fabulerende formspråk med et sterkt taktilt uttrykk. Juliussen er representert i en rekke museer og samlinger, som Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design, Oslo; Nordnorsk Kunstmuseum, Tromsø; SpareBank 1 Nord-Norges kunststiftelse; RiddoDuottarMuseat, Karasjok; KORO – Kunst i offentlige rom; Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum, Trondheim, samt Troms fylkeskommunes kunstsamling. Hun deltok i *Sámi Stories*, Tromsø, New York og Anchorage 2014–15. Den retrospektive utstillingen *Skjæringspunkter* vises ved Nordnorsk Kunstmuseum, Blaafarveværket og Anchorage Museum, 2018–19. Juliussen har vært aktiv i norsk og samisk organisasjonsliv og innehatt en rekke verv, bl.a. som styremedlem i Samiske Kunstneres Forbund (2001–05); leder for rådet og fagutvalget for billedkunst og kunsthåndverk, Norsk kulturråd, (2008–11) og styremedlem i Nordnorsk Kunstmuseum (2008–15). Juliussen vant Norske Kunsthåndverkeres ærespris i 2011.

Aslaug Magdalena Juliussen lea norggabeale sámi dáiddačeahppi, gii studerii Stáhta giehtaduodje-ja dáiddaindustriijaskuvllas Oslos. Son lea maid leamaš tekstiiladáiddára Synnøve Anker Aurdal veahkkebargin. Juliussen ásai ollu jagiid Kárášjogas gos sámi kultuvra ja boazodoallu lei stuora oassi beaivválaš eallimis. Diet áigi lea ge inspirašuvdnan su dáiddalašvuhtii. Juliussen geavaha dáidagisttis dávjá ávdnasiid mat gullet sámi kultuvrii ja eallinvugiide, nugo bohccočorvviid, náhki ja guolggaid. Ávdnasat hábmejuvvojit fabularen hápmegillii main lea hui čielga taktiila ovdanbuktin. Juliussen dáiddačehppodat gávdno ollu museain ja čoakkáldagain, nugo Dáidda, arkitektuvra ja design Našunálamuseas Oslos; Davvinorgga Dáiddamuseas Romssas; SeastinBánjku 1 Davvi-Norgga dáiddavuodđudusas; RiddoDuottarMuseas Kárášjogas; KORO – Kunst i offentlige rom/ Dáidda almmolaš lanjain Nordenfjeldske Dáiddaindustriija-museas Troandimis, ja Romssa Fylkkasuohkana dáiddačoakkáldagas. Son lei mielde *Sámi Stories*, Romsa, New York ja Anchorage 2014–15. Retrospektiiva čájáhus *Skjæringspunkter* čájehuvvo Davvinorgga Dáiddamuseas, Blaafarveværketis ja Anchorage Museas, 2018–19. Juliussen lea ángirit bargan norgga ja sámi organisašuvnnain ja sus leamaš ollu luohhtevašdoaimmat. Son lea earet eará leamaš Sámi Dáiddačehpiid Searvvi stivralahttu (2001–05); ja lea leamaš Norgga kulturráđi govvadáidda-ja dáiddagiehtaduoji ráđi ja fágálávdegotti jođiheaddji, (2008–11) ja Davvinorgga Dáiddamusea stivralahttu (2008–15). Juliussen vuittii Norgga Dáiddačehpiid gudnibálkkašumi 2011:s.

Aslaug Magdalena Juliussen is a Norwegian-Sámi artist who studied at the Norwegian National Academy of Craft and Art Industry in Oslo and also worked as apprentice under textile artist Synnøve Anker Aurdal. Juliussen spent many years in Karasjok with Sámi culture and reindeer herding as a major part of her daily life, a period that has inspired her art. In her works Juliussen often uses materials that are closely tied to the Sámi culture and way of life, such as reindeer antlers, hide and hair, transforming the materials into an imaginative artistic expression with a strongly tactile idiom. Works by Juliussen are in a number of museums and collections such as the National Museum of Art, Architecture and Design, Oslo; Northern Norway Art Museum; the SpareBank 1 Nord-Norge Art Foundation; RiddoDuottarMuseat, Karasjok; KORO – Public Art Norway; National Museum of Decorative Arts, Trondheim, as well as Troms County Council Art Collection, Tromsø. She participated in *Sámi Stories* in Tromsø, New York and Anchorage (2014–15). The retrospective exhibition, *Intersections*, is on show at Northern Norway Art Museum, Tromsø; the Cobalt Works, Åmot, Norway; and Anchorage Museum (2018–19). Juliussen has been active in Norwegian and Sámi organisations and has held a number of positions, including board member of the Sámi Artists' Association (2001–05); chair for the Visual Arts and Handicrafts Committee under Arts Council Norway (2008–11) and member of the board of Northern Norway Art Museum (2008–15). Juliussen received the Norwegian Association for Arts and Crafts Honorary Award in 2011.

INGER BLIX KVAMMEN

NO, 1954
NO, 1954
Norway, 1954

Inger Blix Kvammen er en norsk-samisk kunstner, født og oppvokst i nærheten av Kirkenes i Finnmark. Blix Kvammen er opprinnelig utdannet lærer, men har i store deler av sitt liv arbeidet som kunstner og kurator. Hun utviklet sitt uttrykk bl.a. gjennom studieopphold i England og USA. Blix Kvammen jobber primært med smykkekunst og fotografi, ofte i kombinasjon. Metalltråder veves, flettes eller strikkes sammen, og utformingen nærmer seg skulptur og installasjon. I verkene tematiseres forholdene mellom migrasjon og utveksling av kultur over landegrensene, som kan sees i sammenheng med hennes bakgrunn fra Barentsregionen. Blix Kvammen er også medstifter av kuratorgruppen Pikene på broen i Kirkenes, og har som kurator arbeidet omfattende med kulturutveksling mellom Russland og Norge. Hun har deltatt på en rekke utstillinger i Norge og internasjonalt, og er bl.a. representert i RiddoDuottarMuseat, Karasjok; Sametinget, Karasjok; Finnmark fylkeskommune; Nordnorsk Kunstmuseum, Tromsø; Lillehammer kunstmuseum; Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design, Oslo og SpareBank 1 Nord-Norges kunststiftelse.

Inger Blix Kvammen lea norggabeale sámi dáiddačeahppi, riegádan ja bajásšaddan Girkonjárgga lahkosiin Finnmárkkus. Blix Kvammenis lea oahpaheaddji oahppu, muhto lea bargan guhkes áiggi iežas eallimis dáiddačeahppin ja kuratorin. Son ovddidii iežas ovdanbuktima earet eará dan áiggi go studerii Englánddas ja Amerihkás. Blix Kvammen bargá eanemusat čikjadáidagiin ja govaiguin, dávjá searválaga. Son čuoldá, bárgida dahje goddá metállaárppuid, ja dain šaddet skulptuvra ja installašuvdna láhkásaš hámit. Su bargguin leat fáttát nugo migrašuvdna ja kultuvrraid lonohallan riikkarájiid rastá, main vuohtá su Barentsguovllu bajásšaddama. Blix Kvammen lei mielde álggaheamen kuratorjoavkku Pikene på broen/Nieiddat šaldi alde Girkonjárggas, ja lea iežas kuratordoaimmas bidjan ollu návccaid Ruošša ja Norgga viiddis kulturlonohallan bargguide. Son leamaš fárus ollu čájáhusain Norggas ja internašuvnnalaččat, ja su dáiddačehppodaga oaidná earet eará RiddoDuottarMuseas Kárášjogas; Sámedikkis Kárášjogas; Finnmárkku fylkkasuohkanis; Davvinorgga Dáiddamuseas Romssas; Lillehammer dáiddamuseas; Dáidda, arkitektuvra ja design Našunálamuseas Oslos ja SeastinBánku 1 Davvi- Norgga dáiddavuodđudusas.

Inger Blix Kvammen is a Norwegian-Sámi artist, born and raised near Kirkenes in Finnmark. Blix Kvammen was originally educated as a teacher, but has spent much of her life working as an artist and curator. She developed her artistic idiom through art studies in England and the US. Blix Kvammen works primarily with jewellery and photography, often combining the two. Metal wires are woven, crocheted or knitted together, and the shapes incorporate sculptural and conceptual performance qualities. Her works focus on themes related to migration and cultural exchange across national borders, reflecting her own background from the Barents region. Blix Kvammen is also co-founder of *Pikene på Broen*, a collective of curators and producers in Kirkenes. As curator, she has worked extensively with cultural exchange between Russia and Norway. She has participated in numerous exhibitions in Norway and abroad, and her works are included in the collections of RiddoDuottarMuseat, Karasjok; the Sámi Parliament, Karasjok; Finnmark County Council Art Collection; Northern Norway Art Museum, Tromsø; Lillehammer Kunstmuseum; National Museum of Art, Architecture and Design, Oslo and SpareBank 1 Nord-Norge Art Foundation.

ARNOLD JOHANSEN

NO, 1953
NO, 1953
Norway, 1953

Arnold Johansen er en norsk-samisk kunstner som studerte ved Statens Kunstakademi 1974–81. Johansen er en pioner innen norsk grafikk, som han har arbeidet med gjennom hele sitt kunstnerskap. I de første årene dominere tresnittene, men Johansen har også eksperimentert med grafikken som medium og har i de senere år utviklet nye teknikker i grenselandet mot fotografi. Motivene er ofte mennesker eller landskap, inspirert av hendelser og levemåten i nordlige områder, særlig hans hjemlige Finnmark. Johansen er representert i bl.a. Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design, Oslo; Nordnorsk Kunstmuseum, Tromsø; SpareBank 1 Nord-Norges kunststiftelse; De kongelige samlinger, Oslo og RiddoDuottarMuseat, Karasjok.

Arnold Johansen lea norggabeale sámi dáiddačeahppi, gii studerii Stáhta Dáiddaakademijias 1974–81. Johansen lea norgga grafihkas ovdamanni, dainna son lea bargan čađat iežas dáiddalaš áigodagas. Vuosttaš jagiid ledje ollu muorrvadjosat, muhto Johansen lea maid geahččaladdan grafihkasuorggi ja lea maŋemus jagiid ovddidan odđa teknihkaid mat leat govvađáidda ráji lahka. Motiivvat lea dávjá olbmot dahje eanadagat, madda leat davviguovlluid dáhpusat dahje eallinvuogit, eandalii su ruoktu Finnmárku, buktán inspirašuvnna. Johansena dáiddačehppodaga oaidná earet eará Dáidda, arkitektuvra ja design Našunálamuseas Oslos; Davvinorgga Dáiddamuseas Romssas, SeastinBánku 1 Davvi-Norgga Dáiddavuodđudusas, Gonagaslaš čoačkáldagain Oslos ja RiddoDuottarMuseas Kárášjogas

Arnold Johansen is a Norwegian-Sámi artist. He studied at the Oslo National Academy of the Arts (1974–1981) and is a pioneer in Norwegian graphic art, which has been the focus of his career. In his early years he worked mostly with woodcuts, but he has also experimented with graphic art as a medium, and in recent years has developed new techniques where graphic art and photography meet. His motifs often comprise people or landscapes inspired by events and the way of life in the north, particularly in his home county of Finnmark. Works by Johansen are included in the National Museum of Art, Architecture and Design, Oslo; Northern Norway Art Museum, Tromsø; the SpareBank 1 Nord-Norge Art Foundation; the Royal Collections, Oslo; and RiddoDuottarMuseat, Karasjok.

Arnold Johansen: Avskjed – svart, 2000
Foto: (c) Nordnorsk Kunstmuseum / Bjørn Jørgensen, Arctic Photo

ALF SALO

NO, 1959–2013
NO, 1959–2013
Norway, 1959–2013

Alf Salo var en norsk-samisk kunstner fra Manndalen i Kåfjord, Nord-Troms. Salo studerte ved Det Fynske Kunstakademi i Odense, Danmark, 1979–83. Alf Salo var en malerisk begavet kunstner som gikk for tidlig bort. Hans malerier befinner seg innenfor et abstrakt, nærmest nonfigurativt formspråk, hvor intense farger, geometriske og organiske former dominerer billedflaten. Salos verk har sjelden en forankring til tid eller sted, men kan ofte vekke assosiasjoner til forskjellig årstider og lysets eller mørkets innvirkning på landskapet. Verkene er inspirert av både *duodji* og geometri, og beslektet med avantgardistiske retninger som konstruktivismen. Salo er representert i samlinger som Nordnorsk Kunstmuseum, Tromsø; SpareBank 1 Nord-Norges kunststiftelse; RiddoDuottarMuseat, Karasjok, samt KORO – Kunst i offentlige rom.

Alf Salo lei norggabeale sámi dáiddačeahppi. Son lei eret Olmmáivákkis Gáivuonas, Davvi-Romssas. Salo studerii Fynska Dáiddaakademijias, Odenses, Danmárkkus, 1979–83. Alf Salo lei čeahpes dáiddár geas ledje ovddolaš ivdnemálen attáldagat, muhto son jámii beare nuorran. Su maleriijain lea beallemuddui abstrákta, goasii dadjat ii-figuratiiva hápmegiella, maid govvabeali dominerejit garra ivnnet, geometralaš ja orgánalaš forpmat. Salo dáiddalaš barggut leat hárve čadnon guđege dihto áigái dahje báikái, muhto sáhttet dávjá boktit dovdamušaid iešgudetge jahkeáiggiide, movt čuovga dahje seavdnjat váikkuha eatnamiidda. Dáiddaduijide lea ohcan inspirašuvnna sihke duojs ja geometriijas, ja leat avantgardisttalaš surggiid sogalaččat, nugo konstruktivismma. Salo dáidagat leat Davvinorgga Dáiddamuseas Romssas, SeastinBánku 1 Davvi-Norgga Dáiddavuodđudusas: RiddoDuottarMuseas Kárášjogas ja KORO:s – Kunst i offentlige rom/Dáidda almmolaš lanjain.

Alf Salo was a Norwegian-Sámi artist from Manndalen in Nord-Troms county. Salo, who studied at Funen Art Academy in Odense, Denmark (1979–83), was a talented painter who died just shy of his 54th birthday. His paintings bear an abstract, almost non-figurative artistic idiom, where vivid colours and organic forms fill the surface of the canvas. Salo's works are rarely tied to a specific period or place, but often awaken associations to the changing seasons and how light or darkness shape the landscape. His works are inspired by both *duodji* and geometrical shapes and are related to avant-garde movements such as constructivism. Salo's works are included in collections at Northern Norway Art Museum, Tromsø; the SpareBank 1 Nord-Norge Art Foundation; RiddoDuottarMuseat, Karasjok, as well as KORO – Public Art Norway.

MARJA HELANDER

FIN, 1965
SUO, 1965
Finland, 1965

Marja Helander er en finsk-samisk kunstner, som bl.a. studerte ved Lahti Institute of Fine Arts and Design og University of Art and Design, begge i Helsinki. Helander arbeider primært med foto og video. Hun representerer den yngre generasjon samiske kunstnere som utfordrer vårt syn på samisk kultur og identitet. Sentralt i hennes verk tematiseres og utfordres forholdet mellom å både være en kontemporær kvinne og ha samisk bakgrunn. Helander er bl.a. representert i RiddoDuottarMuseat, Karasjok; SpareBank 1 Nord-Norges kunststiftelse; KORO – Kunst i offentlige rom; Finnlands fotografiske museum, Helsinki og SIIDA – The National Museum of the Finnish Sámi, Inari.

Marja Helander lea suomabeale sámi dáiddačeahppi, gii lea studeren earet eará Lahti Institute of Fine Arts and Design ja University of Art and Design, Helssegis. Helander bargá eanemusat govain ja videoin. Son ovddasta odđa buolvva dáiddáriid mat hástalit min oainnu mii guoská sámi kultuvrii ja identitehtii. Guovddážin su dáiddalaš bargguin leat fáttát mat leat hástalus dan dilis ahte leat sihke kontemporeara nisson ja ahte lea sámi duogáš. Helandera dáiddačehppodaga oaidná earet eará RiddoDuottarMuseas Kárášjogas; Seastin Bájku 1 Davvi-Norgga Dáiddavuodđudus; KORO – Kunst i offentlige rom/Dáidda almmolaš lanjain; Suoma govamusea Helssegis ja SIIDA – The National Museum of the Finnish Sámi, Anáris.

Marja Helander is a Finnish-Sámi artist who studied at the Lahti Institute of Fine Arts and Design and the University of Art and Design, both in Helsinki. She works primarily with photography and video, and represents the younger generation of Sámi artists challenging the world's understanding of Sámi culture and identity. A core theme of her work is highlighting the tug-of-war inherent in being a contemporary woman and a woman of Sámi heritage. Helander is represented at RiddoDuottarMuseat, Karasjok; the SpareBank 1 Nord-Norge Art Foundation; KORO – Public Art Norway; the Finnish Museum of Photography, Helsinki and SIIDA – The National Museum of the Finnish Sámi, Inari.

Marja Helander:
Buollanoaivi,
2001
Foto: (c) Marja
Helander

OUTI PIESKI

FIN, 1973
SUO, 1973
Finland, 1973

Outi Pieski er en finsk-samisk kunstner, som bl.a. har studert maleri ved Kunstakademiet i Helsinki. Siden har hun arbeidet innenfor en rekke uttrykk som installasjon, maleri, tekstil og skulptur. Pieski representerer den nye generasjon kunstnere som henter inspirasjon fra samiske røtter og viser dette i nye uttrykk og sammenstillinger. I verket *Rajankaynti I* ser vi et kjølig arktisk landskap med små tekstilbiter i farger som kan forbindes med tradisjonelle samiske tekstiler og klesplagg. Pieski er bl.a. representert i KORO – Kunst i offentlige rom; RiddoDuottarMuseat, Karasjok; Sametinget, Karasjok; EMMA – Espoo museum for moderne kunst, Finland og Ateneum – Finlands nasjonalgalleri, Helsinki. Outi Pieski er en av fem deltagere i kunstnerkollektivet *Miracle Workers Collective* som deltar i den finske paviljongen i den 58. Venezia-biennalen, 2019.

Outi Pieski lea suomabeale sámi dáiddačeahppi, gii lea vázzán maleriija oahpu earet eará Helsset Dáiddaakademiijas. Dan manjá lea son bargan ollu ovdanbuktinsurggiin, nugo installašuvnnain, málemiin, tekstiillaiguin ja skulptuvraiguin. Pieski ovddasta odđa buolva dáiddáriid guđet vižžet inspirašuvnna sámi ruohttasiin ja ovdanbuktet daid odđa čájáhusvugiiguin. Dáiddaduojs *Rajankaynti I* oaidnit galbma arktalaš eanadaga smávva ivdnás tekstiila-bihtáiguin ráhkaduvvon, mii sáhtta čadnot árbevirolaš sámi tekstiillaide ja biktasiidda. Pieski dáiddačehppodaga oaidná earet eará KOROs – Kunst i offentlige rom/Dáidda almmolaš lanjain; RiddoDuottarMuseas Kárášjogas; Sámedikkis Kárášjogas; EMMA – Espoo musea odđáiggi dáidagii Suomas ja Suoma našunálágalleriijas Helssegis. Outi Pieski lea okta viđa dáiddáriin geat leat mielde dáiddakollektiivvas *Miracle Workers Collective* mii lea oassi suoma paviljongas 58. Venezia-biennalen, 2019.

Outi Pieski is a Finnish-Sámi artist whose art studies include training in painting at the Academy of Fine Arts in Helsinki. She has gone on to work with a number of other art forms such as installation, textiles and sculpture. Pieski represents the new generation of artists who draw inspiration from their Sámi roots and employ new idioms and juxtapositions. Her work, *Rajankäynti I*, portrays a frozen Arctic landscape with fragments of fabric in colours reminiscent of traditional Sámi textiles and costumes. Pieski's works are represented in collections such as KORO – Public Art Norway; RiddoDuottarMuseat, Karasjok; the Sámi Parliament, Karasjok; EMMA – Espoo Museum of Modern Art, Espoo and Ateneum – the National Museum of Finland, Helsinki. Outi Pieski is one of five members in the *Miracle Workers Collective*, a group of artists participating at the 58th Venice Biennale, Biennale Arte 2019.

Outi Pieski:
Gárdečohka, 2014
Foto: (c) Jussi Tiainen

JOAR NANGO

NO, 1979
NO, 1979
Norway, 1979

Joar Nango er en norsk-samisk kunstner, utdannet arkitekt ved NTNU, Trondheim og studier fra bl.a. BAS – Bergen Arkitekthøgskole og Weissensee Kunsthochschule, Berlin. Bakgrunnen som arkitekt bringer han med seg inn i sine skulpturelle installasjoner og konstruksjoner som befinner seg på grensen mellom kunst, arkitektur og design. Sentralt i hans produksjon er stedsspesifikke og temporære verk med referanser til samisk kultur, nomadisk bosetning og det arktiske klimaets påvirkning på folks levemåte. Nango er bl.a. representert i RidduDuottarMuseat, Karasjok og har deltatt på en rekke utstillinger, både i Norge og internasjonalt, bl.a. SIART-Biennalen, La Paz, Bolivia 2016; *documenta 14*, Kassel og Athen 2017; *There Is No*, Nordnorsk Kunstmuseum, Tromsø 2017 og *Let the River Flow. The Sovereign Will and the Making of a New Worldliness*, OCA, Oslo 2018.

Joar Nango lea norggabeale sámi dáiddačeahppi, gii lea arkiteaktaoahpu čađahan NTNU:s, Troandimis ja lea maid lohkan earet eará BAS – Bergen Arkiteaktaallaskuvllas ja Weissensee Kunsthochschule, Berliinnas. Son fievrreda su arkiteaktaduogáža iežas skulptuvrainstallašuvnnaide, ja konstruksuvnnaide mat leat dáidaga, arkitektuvrra ja design ráji alde. Guovddážiis su bargguin leat báikespesifihkka ja temporeara dáiddaduojit main oaidná referánssa sámi kultuvrii, nomádaid ássamii ja arktalaš dálkkádagaid váikkuheami álbmogiid eallinvuohká. Nango dáiddačehppodaga oaidná earet eará RidduDuottarMuseas Kárášjogas. Son lea leamaš mielde ollu čájáhusain, sihke Norggas ja internašuvnnalaččat, earet eará. SIART-Biennalen, La Paz, Bolivia 2016, *documenta 14*, Kassel ja Athen 2017, *There Is No*, Davvinorgga Dáiddamusea Romsa 2017 ja *Let the River Flow. The Sovereign Will and the Making of a New Worldliness*, OCA – Office of Contemporary Art, Oslo 2018.

Joar Nango is a Norwegian-Sámi artist trained as an architect at the Norwegian University of Science and Technology in Trondheim. He has also studied at the Bergen School of Architecture and Weissensee Kunsthochschule, Berlin. His background in architecture is evident in his sculptural installations and constructions in the interface between art, architecture and design. His works revolve around temporary, site-specific installations that refer to Sámi culture, nomadic settlement and the impact of the arctic climate on the people's way of life. Works by Nango are on display at RidduDuottarMuseat, Karasjok and he has participated in numerous exhibitions, both in Norway and abroad, including SIART Biennial 2016, La Paz; *documenta 14*, Kassel and Athens, 2017; *There Is No Sámi Art Museum*, Northern Norway Art Museum, Tromsø (2017) and *Let the River Flow. The Sovereign Will and the Making of a New Worldliness*, OCA, Oslo 2018.

MÁRET ÁNNE SARA

NO, 1983
NO, 1983
Norway, 1983

Máret Anne Sara er en norsk-samisk kunstner, forfatter og journalist, med utdannelse fra Samisk høgskole, Kautokeino og Arts University Bournemouth, England. Saras verk har ofte politiske og sosiale referanser. Hennes oppvekst i en reindriftsfamilie i Kautokeino har påvirket hennes kunstneriske uttrykk, som blant annet vises gjennom bruk av reinsdyrskaller. Sara har siden 2016 arbeidet med prosjektet *Pile o'Sápmi* et kunstnerisk og politisk motstands-prosjekt, som referer til familiens kamp mot norske myndigheter for retten til å opprettholde sin tradisjonelle livsstil som urbefolkning. Sara deltok med dette prosjektet på *documenta 14*, Kassel og Athen 2017. Verket *Pile o'Sápmi Supreme* (2017) ble i 2018 innkjøpt av Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design, Oslo.

Máret Anne Sara norggabeale sámi dáiddačeahppi, girječállli ja journalista, gii lea oahpu gazzan Sámi allaskuvllas Guovdageainnus ja Arts University Bournemouth, Englánddas. Sara bargguin leat dávjá politihkalaš ja sosiála referánsat. Su bajásšaddan boazodoallobearrašis Guovdageainnus lea váikkuhan su dáiddalaš ovdanbuktimiidda, earet eará geavaha son bohccoovviid. Sara lea 2016 rájes bargan *Pile o'Sápmi prošeavttain*, mii lea dáiddalaš ja politihkalaš vuostálastinprošeakta, man duogáš lea su bearraša soahti dárú eiseválddiid vuostá, ahte beassat doalahit árbevirolaš eamiálbmot eallinvuogi. Dáinna prošeavttain lea Sara leamaš mielde *documenta 14*, Kassel ja Athen 2017. Verket *Pile o'Sápmi Supreme* (2017), ja 2018:s osttii Dáidda, arkitektuvra ja design Našunálamusea Oslos dan.

Máret Anne Sara is a Norwegian-Sámi artist, author and journalist educated at the Sámi University of Applied Sciences in Kautokeino and the Arts University in Bournemouth, England. Sara's works are often couched in a political and social framework. Her upbringing in a reindeer-herding family in Kautokeino has influenced her artistic idiom, as seen, for example, in her use of reindeer skulls. Since 2016 Sara has been working on *Pile o'Sápmi*, an artistic and political protest project, which highlights her family's battle with the Norwegian authorities to uphold their traditional Sámi lifestyle as an indigenous people. Her project was included in *documenta 14*, Kassel and Athens, 2017. Her work, *Pile o'Sápmi Supreme* (2017), was purchased in 2018 by the National Museum of Art, Architecture and Design, Oslo.

Foto: Øivind Møller Bakken, Det kongelige hoff

Grafisk design: Camilla Foss, www.minimaldesign.no

Samisk oversettelse ved Elle Márjá Vars.
Engelsk oversettelse ved Carol B. Eckmann, Shari Nilsen og Glenn Wells.

Sámegillii: *Elle Márjá Vars.*
English translation by Carol B. Eckmann, Shari Nilsen and Glenn Wells.

---

www.kongehuset.no
www.gonagasviessu.no
www.royalcourt.no

www.facebook.com/KunstStallen

Dronning Sonja
KunstStall

